

Aloite: Suomen on siirryttävä tasa-arvoisempaan ja kokonaispuolustuksen kannalta hyödyllisempään kansalaispalvelusmalliin

Aloitteen pääpointit

Suomen tulee jatkossa turvata maanpuolustuksensa siirtymällä kansalaispalvelusmalliin. Asevelvollisuus on yleinen ja yhtäläinen kaikille Suomen kansalaisille. Kaikkia sukupuolia tulee koskea samat valintakriteerit ja velvoitteet.

Kutsunnat

Kansalaispalvelusmallissa koko ikäluokka veloitetaan yleisiin kutsuntoihin. Ennen varsinaisia kutsuntoja kutsutuilla on mahdollisuus täyttää sähköinen lomake, jonka avulla kartoitetaan alokkaiden sosiaalista, henkistä ja fyysistä terveyttä. Kutsunnat toimivat informaatiotilaisuutena kaikista palvelusmuodoista; tämän jälkeen jokainen kutsunnanalainen täyttää kyselylomakkeen ja ilmoittaa itselleen mieluisan palvelusmuodon. Puolustusvoimille taataan oikeus määrittää palvelukseen astuvien henkilömäärä, jotta tarvittava määrä kansalaisia saadaan koulutettua jokaiseen palvelusmuotoon.

Palvelusta on kehitettävä erilaiset ihmiset paremmin huomioon ottavaksi. Jos kutsutulla ei ole edellytyksiä tai halua suorittaa palvelusta aseellisesti, on hänet ensisijaisesti ohjattava kansalaispalvelukseen vapautuksen myöntämisen sijaan. Kutsunnoilla voidaan myös ehkäistä syrjäytymistä. Laajat kutsunnat antavat mahdollisuuden arvioida kutsutun syrjäytymisriskiä, ja mittaamista tulee jatkaa myös palveluksen aikana sekä sen päätyttyä. Kutsuntatilaisuudet tulee järjestää monialaisessa viranomaisyhteistyössä ja kutsutuilla tulee olla mahdollisuus tavata nuorisotyöntekijää tai psykologia.

Uusi asepalveluslaki tulisi voimaan astuessaan koskemaan kaikkia 18-30-vuotiaita kansalaisia ja se astuisi voimaan porrastetusti. Siviili- ja kriisipalveluksen järjestämisestä vastaa sisä- tai puolustusministeriö.

Palveluksen pituus

Aseellinen palvelus kestää 165, 255 tai 347 päivää. Siviili- ja kriisinhallintapalvelus kestää 255 päivää.

Palvelusmuoto

Palvelus on mahdollista suorittaa joko aseellisena tai siviili- ja kriisinhallintapalveluksena, mutta kuitenkin niin, että Puolustusvoimilla on oikeus varata tarvittava henkilömäärä aseelliseen koulutukseen. Kurssin rakenteessa tulisi hyödyntää etäopiskelun mahdollisuutta esimerkiksi kirjallisten kokeiden osalta. Vaikka palveluksen ensisijainen tarkoitus on maanpuolustus, tulisi sekä ase- että kansalaispalveluksen vastata enemmän nykypäivää, ja tarjota erilaisia mahdollisuuksia palvelusta suorittaville. Palveluksen tulisi tarjota tulevaisuuden kannalta hyödyllisiä taitoja, kuten medialukutaitoa, hengenpelastus-

ja ensiaputaitoja, tietoutta cyberuhkista sekä mahdollisuus suorittaa ajokortti. Palveluksen muotoilussa tulee ottaa huomioon myös ei-sotilaallisia uhkia, jotka saattavat kohdata Suomea jossain vaiheessa, kuten mahdolliset tietoliikennehäiriöt, ympäristökriisit ja infrastruktuuria heikentävät tilanteet. Palveluksessa on mahdollista hyödyntää myös erilaisten siviilivalmiutta tukevien ja muiden maanpuolustusjärjestöjen osaamista.

Poikkeukset

Palvelusta on mahdollista siirtää esimerkiksi raskauden tai muun vakavan syyn vuoksi. Palvelukseen astumisen lykkäystä voi hakea opiskelupaikan tai perhesyiden vuoksi. Lapsiperheet tulee huomioida niin, että vanhempien on mahdollista suorittaa palvelus eri aikaan.

Erialaisten uskonnollisten ryhmittymien ja ahvenanmaalaisten poikkeuksellisista vapautuksista tulee luopua.

Totaalikieltäytyjät

Totaalikieltäytyjien vankeus- tai pantarangaistuksesta tulee luopua. Sen sijaan totaalikieltäytymisestä seuraa tuloihin suhteutettu korkeampi veroprosentti 30-ikävuoteen asti.

Reservi

Puolustusvoimat voi velvoittaa reserviläisen kertausharjoitukseen asevelvollisuusaikana (18-60-vuotiaana). Kriisitilanteessa valtio voi vaatia uudelleen koulutustumista eri palvelusmuotoon.

Sosialidemokraattiset nuoret ry esittää SDP:n puoluekokoukselle seuraavaa

SDP sitoutuu ajamaan kaikkia sukupuolia koskevaa tasa-arvoista kansalaispalvelusmallia Suomen asevelvollisuusmalliksi.